

احکام فراموش شده

تألیف: جنبش حیا

انتشارات: مجد اسلام

این اثر با همکاری مؤسسه شهید کاظمی به چاپ رسیده است.

نویت چاپ: اول / بهار ۹۴

شمارگان: ۲۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۸۰۰ تومان

چاپ و صحافی: باقری-قم

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۰۲-۱۹-۲

مدیریت هنری و آماده‌سازی: مؤسسه شهید کاظمی

طراح جلد: عبدالمهدی آگاه‌منش

آدرس: سه راه طالقانی، نرسیده به میدان سپاه، کوچه مفیدی، پلاک ۲، زنگ ۱، دفتر جنبش حیا

شماره تماس: ۰۲۱۷۶۲۵۸۰۰ خرید اینترنتی: www.HayaUni.ir

نشر و پخش مؤسسه شهید کاظمی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه اول،

فروشگاه ۱۳۱

شماره تماس: ۰۲۵-۳۷۸۴۰۸۴۴-۶ فروش اینترنتی: www.manvaketab.ir

سرشناسه	: جنبش حیا
عنوان و نام پدیدآور	: احکام فراموش شده
مشخصات نشر	: قم : مجد اسلام، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص.
فروست	: کاری از موسسه شهید کاظمی
شابک	: ۲۸۰۰۰۹۷۸-۶۰۰-۷۷۰۲-۱۹-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
شناسه افزوده	: موسسه سرلشکر شهید حاج احمد کاظمی
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۰۲۰۷۹

**** تقدیم به مقام والای همه شهدای

راه واجب فراموش شده *

**** امر به معروف و

نهی از منکر *

بخش اول: فهرست پرسشی کتاب تحریرالوسیله امام خمینی (ره)

اقسام و کیفیت وجوب امر به معروف و نهی از منکر.....	۱۷
شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر.....	۱۹
علم.....	۱۹
احتمال تأثیر.....	۲۱
اصرار بر گناه.....	۲۳
شرط نداشتن مفسده.....	۲۵
مراتب امر به معروف و نهی از منکر.....	۲۷

بخش دوم: احکام امر به معروف و نهی از منکر بر اساس فتاوی
مراجع عظام تقلید

معنای امر به معروف و نهی از منکر.....	۳۵
وجوب امر به معروف و نهی از منکر.....	۳۶
محدوده امر به معروف و نهی از منکر.....	۳۹
شرایط امر به معروف و نهی از منکر.....	۴۱

علم به معروف و منکر.....	۴۲
احتمال تأثیر.....	۴۲
اصرار بر گناه.....	۴۶
نداشتن مفسده.....	۴۷
نداشتن عذر.....	۴۸
شخص، قصد ارتکاب منکر را داشته باشد یا.....	۵۰
مراحل و مراتب امر به معروف و نهی از منکر.....	۵۴
امرو نهی قلبی.....	۵۴
امرو نهی لسانی (گفتاری).....	۵۶
امرو نهی عملی (اجرایی).....	۵۷
مسایل متفرقه امر به معروف و نهی از منکر.....	۶۴

بخش سوم: احکام امر به معروف و نهی از منکر از تحریر الوسیله امام خمینی (ره)

اقسام و کیفیت وجوب امر به معروف و نهی از منکر.....	۷۵
شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر.....	۷۹
علم.....	۷۹
احتمال تأثیر.....	۸۲
اصرار بر گناه.....	۸۷
نداشتن مفسده.....	۹۱
مراتب امر به معروف و نهی از منکر.....	۹۶
فهرست منابع و مراجع.....	۱۰۹

مقدمه

امربه معروف ونهی از منکریکی از فروعات دین مبین اسلام است که در بیان اهل بیت علیهم السلام از حیث اهمیت و فضیلت در رتبه و جایگاهی ویژه نسبت به دیگر احکام و دستورات الهی قرار دارد و اقامه دیگر احکام الهی، منوط به برپایی این فریضه بزرگ دانسته شده است.

برخلاف آنچه پیرامون ابعاد بی کران این دستور آسمانی و آثار شگرف و سازنده آن بر انسان و جامعه گفته شده، متأسفانه کمتر به جوانب نظری و عملی آن پرداخته شده است. یکی از ابعاد مهمی که برای اقامه صحیح و گسترده این واجب الهی باید مورد توجه صاحب نظران و کارشناسان علوم دینی و اجتماعی قرار گیرد، نگاه شرع مقدس به این فریضه است.

به جز موارد استثناء، معمولاً یکی از کوتاه ترین بخش های رساله های عملیه به این واجب فراموش شده دین اختصاص

داده شده و جامع نبودن احکام و مسائل در این زمینه باعث ابهام و سردرگمی مؤمنین و مقلدین محترم مراجع عظام تقلید شده که این مسئله، کم توجهی به اجرای این فریضه را دامن زده است.

جنبش حیا که از ابتدای راه خود با سوالات مختلفی در حوزه مسائل دینی و احکام شرعی امر به معروف و نهی از منکر روبه رو بوده است، همواره دغدغه دسترسی آسان، سریع و مطمئن به این احکام نورانی را در سر داشت و بر آن بود تا با همکاری طلاب و دانشجویان صاحب نظر و علاقه مند، جمع آوری مجموعه ای قابل استفاده و مستند از احکام شرعی امر به معروف و نهی از منکر را در دستور کار خود قرار دهد.

با تأکید و راهنمایی های استاد ارجمند، آیت الله جاودان، این پروژه بعد از طی مراحل نظری و ایده پردازی، برای حصول نتیجه بهتر، به مرحله اجرا رسید. به یاری پروردگار متعال و نظر لطف حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشريف، نسخه اول کتاب احکام امر به معروف و نهی از منکر با عنوان «احکام فراموش شده» بر اساس فتاوی مراجع عظام تقلید و برای استفاده مؤمنین، آماده و عرضه شد.

نحوه تهیه و جمع آوری احکام امر به معروف و نهی از منکر
کتاب احکام فراموش شده از دو بخش کلی رساله یازده مرجع و کتاب فقهی تحریر الوسیله امام خمینی رحمه الله تهیه شده است. قسمت اول با سبک رساله های چند مرجع، بنا بر نیاز مؤمنین به دسترسی آسان و کامل به مسائل شرعی امر به معروف و نهی از منکر، با

محوریت آخرین ویرایش رساله آموزشی که براساس فتاوی مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، تهیه و تنظیم شده و به تأیید دفتر حفظ و نشر آثار ایشان رسیده، تهیه شده است.

در بخش اول، احکامی که نام مراجع عظام در کنار آن‌ها ذکر نشده است، احکام مشترک بوده و برای مقلدین مراجع عظام تقلید قابل استفاده است.

در احکامی که نام چند تن از مراجع عظام تقلید در کنار آن ذکر شده است، فتوای مراجع در آن حکم یکی بوده و سعی شده است که روان‌ترین و مناسب‌ترین جمله از بین متن رساله‌های عملیه مراجع عظام تقلید انتخاب شود.

در پایان برخی از احکام، مطالبی با عنوان «توضیح» آورده شده است که برای توضیح و فهم بیشتر از سوی گروه مؤلفین آورده شده است.

در رساله برخی از مراجع عظام تقلید، احکامی آمده است که در رساله دیگر مراجع ذکر نشده که در این صورت نیاز به طرح استفتاء جدید است.

بخشی‌هایی از رساله مراجع عظام تقلید که توضیحاتی تکمیلی خارج از حوصله این کتاب بود، به جهت رعایت اختصار در کتاب، حذف شده است.

برخی از احکام این کتاب از پایگاه‌های اینترنتی مراجع عظام

تقلید اقتباس و از حالت سؤال و جواب به شکل روان تغییر داده شده است.

احکامی که از آیت الله العظمی سیستانی در رساله آمده است، از رساله دو جلدی جدید ایشان گرفته شده که در سایت گروه رهپویان معروف قابل دسترسی است.

تلاش گروه مؤلفین بر این بوده تا متن احکام ذکر شده در رساله های عملیه بدون هیچ تغییری تنظیم گردد، لکن در مواردی برای حفظ نظم کلی کتاب، ترتیب برخی از احکام بر اساس منبع اصلی تغییر یافته و منظم شده است.

بخش دوم کتاب پیش رو، از دو بخش فهرست پرسشی و متن اصلی کتاب شریف تحریر الوسیله امام خمینی ره تهیه شده است که مطالعه آن برای فهم بهتر و عمیق تر احکام امریه معروف و نهی از منکر بسیار توصیه می شود.

فهرست یکصد و هفت پرسشی بخش دوم کتاب، از روی متن اصلی تحریر الوسیله و بر اساس پرسش های متداول در زمینه امریه معروف و نهی از منکر تهیه شده است. بخش اصلی نیز عین متن کتاب تحریر الوسیله با ترجمه آیت الله سید محمد باقر موسوی همدانی است که ویرایش فنی شده است.

در انتها لازم به ذکر می دانیم علاوه بر قدردانی از همه عزیزانی که ما را در گردآوری و تهیه این کتاب یاری کردند، تأکید می کنیم هرچند تلاش فراوانی برای تطبیق دقیق مسائل و امانت داری در انتقال

احکام از منابع فتاوی مراجع عظام تقلید از جمله رساله‌های عملیه، کتب استفتائات و پایگاه‌های اینترنتی ایشان توسط گروه مؤلفین جنبش حیا صورت گرفته است، ولی برای اطمینان قلبی به احکام که برای عمل به آن لازم است، در کنار مراجعه به کتاب پیش رو، از انطباق کامل مسائل با فتاوی مراجع بزرگوار تقلید اطمینان حاصل شود.